

18.01.2019

SAOPĆENJE ZA JAVNOST

KOMEMORACIJA POVODOM 29. GODIŠNJICE TRAGIČNIH DOGAĐAJA OD 20. JANUARA

Dvadeset devet godina je prošlo od događaja vezanih za 20. januar 1990. godine koji će ostati zapamćeni u historiji azerbejdžanskog naroda kao krvava januarska tragedija. Užasan teroristički čin, počinjen od strane vojne mašinerije bivšeg Sovjetskog Saveza protiv naroda Azerbejdžana, zauvijek će ostati crna stranica u historiji civilizacije i jedan od najgorih zločina protiv čovječnosti.

Prije dvadeset osam godina, postupajući po naređenjima Komunističke partije SSSR, 26000 teško naoružanih sovjetskih trupa, opremljenih vojnim borbenim vozilima, napali su Baku, sa namjerom da kazne ljude koji su se okupljali na ulicama, protestujući protiv narušavanja teritorijalnog integriteta Azerbejdžana i zahtijevajući slobodu. Kao rezultat kaznenih operacija ubijeno je preko 130 civila, a 700 je ranjeno, stotine ljudi je uhapšeno i podvrgnuto raznim oblicima fizičkog nasilja. Među žrtvama su bila i djeca, žene, mladići, starci i civili raznih nacionalnosti iz Bakua. Ovaj masakr se u historiji Azerbejdžana pamti kao „Crni januar“.

Pristrasna i na predrasudama zasnovana politika Komunističke partije i Vlade Sovjetskog Saveza prema azerbejdžanskom narodu izazvala je jako ogorčenje i protest azerbejdžanskog naroda. Prešutna saglasnost sovjetskih vlasti sa armenskim pristalicama proširenja, koji su pretendovali na Nagorno-Karabah, sastavni dio Azerbejdžana, već je omogućila Armeniji da u periodu između 1988. i 1989. godine nasilno protjera preko 250.000 Azerbejdžanaca iz Armenije.

Nevladina organizacija Human Rights Watch dokumentovala je kako je sovjetska vojska na svojim tenkovima namjerno pregazila i uništila nenaoružane, mirne civile i kako su napali bolnice i jasno označena vozila hitne pomoći i medicinsko osoblje koje je pomagalo ranjenima.

Sljedećeg dana, 21. januara 1990. godine, Hejdar Alijev, nacionalni lider Azerbejdžana, na konferenciji za predstavnike stranih medija, koja je organizovana u Stalnoj misiji Azerbejdžana u Moskvi, osudio je agresiju sovjetskih vlasti na Azerbejdžan i azerbejdžanski narod. Njegova izjava predstavlja prvu političku ocjenu Crnog januara 1990. godine.

Crni januar je postao prekretnica u historiji savremenog Azerbejdžana. Sovjetska invazija nije uspjela da ostvari svoj cilj. Azerbejdžanski narod se snažno i dostojanstveno suočio sa tragedijom. Svaki ispaljeni metak umazao je krvlju lica sovjetskog režima, podrivajući ideje komunizma i totalitarizma. Herojstvo azerbejdžanskog naroda učinilo je da konačni kolaps Sovjetskog Saveza postane neizbježan. Dana 18. oktobra 1991. godine Azerbejdžan je povratio svoju nezavisnost.

Nažalost, počinioci tragedije 20. januara prošli su nekažnjeno. Dok je sovjetska i svjetska javnost najoštrije osudila kaznene mjere protiv naroda u Tbilisiju u Gruziji 1989. godine i u Vilniusu u Litvaniji 1991. godine, istina o Crnom januaru, uslijed mjera koje su poduzimale sovjetske vlasti, zadobila je manje pažnje svjetske javnosti.

Žrtve Crnog januara počivaju danas u Aleji žrtava u prijestonici Azerbejdžana, Bakuu. Oni su bili među prvima koji su dali svoje živote za slobodu koju Azerbejdžan danas uživa i te heroje Azerbejdžan nikada neće zaboraviti!

Neka njihove duše počivaju u miru! Vječni rahmet njihovim dušama!

